

Sprawozdanie z działalności Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego w kadencji 2005-2009

1. Sprawozdanie obejmuje okres między 10 maja 2005 r. a 12 maja 2009 r.

2. Podczas poprzedniego zebrania sprawozdawczo-wyborczego OP PTG w dniu 10 maja 2005r., wolą wyborców, przedłużono funkcję członkom Zarządu Oddziału w osobach:

dr hab. Maria Górska-Zabielska - przewodnicząca

dr Iwona Matuszyńska - zastępca przewodniczącej

mgr Daria Nowak - skarbnik i sekretarz

W skład Komisji Rewizyjnej weszli:

dr Iwona Hildebrandt-Radke

dr Paweł Churski

dr Andrzej Macias

3. Oddział Poznański PTG podejmuje zadania, przepisane statutem. Poprzez cyklicznie odbywające się odczyty naukowe i popularyzacyjne upowszechnia wiedzę geograficzną, a zwłaszcza naukowe poznawanie kraju, działa na rzecz rozwoju nauk geograficznych i nauczania geografii, szerzy zasady prawidłowego gospodarowania w środowisku geograficznym i promuje idee ochrony środowiska. Zaproszeni goście z różnych dziedzin geografii i nauk pokrewnych głoszą odczyty, prezentują wyniki swych prac badawczych, dzielą się wrażeniami z ekspedycji i podróży. Członkowie Oddz. Pozn. PTG prenumerują „Czasopismo Geograficzne”.

Oddział Poznański PTG, w osobach członków Towarzystwa, będących pracownikami naukowymi naszego Wydziału, włączał się w coroczną organizację etapu regionalnego Olimpiady Geograficznej i Nautologicznej. Zawody tego etapu odbywają się dzięki uprzejmości władz dziekańskich i przy dużej pomocy ze strony nauczycieli WNGiG w Collegium Geographicum na Morasku.

Dr Iwona Piotrowska do stycznia 2009r. pełniła przez dwie kadencje (z wyboru) funkcję przewodniczącej Komisji Dydaktyki Geografii przy PTG. Głównym zadaniem tej Komisji jest podniesienie kwalifikacji naukowych i zawodowych nauczycieli - członków PTG oraz ochrona zawodowa geografów. Niestety opór, niechęć a czasem i wrogość ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w stosunku do gremium przedstawicieli geografii w Polsce powoduje, że pozycja geografii w szkole jest nieustannie spychana na margines (podręczniki pełne rażących błędów, recenzenci narzucani z góry względnie komisje ds. oceny podręczników działają zbyt opieszale i mało zdecydowanie [co zostało podkreślone 13 marca podczas posiedzenia ZG PTG], podstawy ramowe nauczania geografii

pisane przez niekompetentnych autorów). Wielokrotne próby ze strony KDG do podjęcia rzetelnej dyskusji z Ministerstwem nie przyniosły efektów, bo to ostatnie bagatelizuje korespondencję.

4. Miejsce przy katedrze zajmowali podczas 33 (24 w poprz. okresie sprawozdawczym) odczytów następujący referenci:

- 36 razy (10 w poprz. okresie sprawozdawczym) pracownicy naszego Wydziału (chronologicznie):
  - o trzy referaty: dr Michał Faryś, dr hab. Maria Górską-Zabielska
  - o dwa referaty: prof. dr hab. Bolesław Nowaczyk, prof. dr hab. Alojzy Woś, dr Małgorzata Mazurek, dr Ditta Kicińska, dr Aleksandra Redlińska-Marczyńska, dr Andrzej Macias, dr Grzegorz Rachlewicz
  - o jeden referat: dr Anna Tobolska, dr Joanna Jaworska, dr Iwona Markuszewska, dr Daria Marcinowicz, mgr Hanka Jefimowicz, dr Ewa Kacprzak, dr Roman Matykowski, dr Robert Kolander, dr Witold Szczuciński, dr Michał Woszczyk, prof. dr hab. Marek Marciniak, prof. dr hab. Benicjusz Głębocki, prof. dr hab. Waldemar Ratajczak, dr Michał Męczyński, dr Jarosław Jasiewicz, dr Michał Dolata
- 3 (3) studentów UAM (Hanna Ciesielska, Adam Król, Michał Lewicki)
- goście:
  - o dr M. Aziukiewicz TVPoznań, wykład: Tajlandia po tsunami w oczach przyrodników
  - o 1 pracownik Akademii Rolniczej (dr inż. D. Gwiazdowicz wykład: „Afrykańskie safari” i autor wystawy fotograficznej „Krajobraz przyrodniczy”

Sześć wykładów zgromadziło ponad 100 słuchaczy:

1. Tajlandia po tsunami w oczach przyrodników dr G. Rachlewicz, dr W. Szczuciński, dr M. Aziukiewicz, 2005 – 135
2. Dia de los Muertos w Meksyku dr Michał Faryś, dr hab. Maria Górską-Zabielska, dr Małgorzata Mazurek, 2008 – 134
3. Diamenty i brylanty dr J. Jaworska, 2007 - prawda i mit – 111
4. Moskwa – oblicze Rosji? - studenci III r. WNGiG, A. Król, M. Lewicki, 2005 – 109
5. Tajemniczy świat jaskiń dr Ditta Kicińska, 2008 – 106
6. Przyroda i człowiek Wysp Cooka Prof. dr hab. A. Woś, 2006 - 106

Pozostałe wykłady zgromadziły przeciętnie 30-80 słuchaczy. Wśród słuchaczy dominują maturzyści i ich nauczyciele oraz nasi studenci. Uczniowie przyjeżdżają z poznańskich szkół, np. piątkowskich liceów, z Liceum Ekonomicznego na Grunwaldzie, II Liceum Ogólnokształcącego w P-niu; na zebraniach są również uczniowie szkół wielkopolskich: z Kościana, Gniezna, Pniew.

Tematyka odczytów była urozmaicona i dostosowana do każdego geografa, przyrodnika i to zarówno zawodowo związanego z naukami przyrodniczymi, jak i dopiero studiującemu. Treści zawarte w

referatach były odbiciem najnowszych tendencji badawczych w naukach o Ziemi, prezentowały zatem aktualny stan rozwoju polskiej myśli geograficznej i geologicznej.

W trosce o Słuchacza, zwłaszcza Ucznia szkoły średniej, wykłady regionalne były zawsze poprzedzone krótkim wprowadzeniem, w którym zwracano uwagę na położenie kraju, bądź omawianego obszaru, podział regionalny, budowę geologiczną, klimat, fauna, flora.

Niejednokrotnie tematyka referatów została tak dobrana, aby zwrócić uwagę Słuchaczy na ważne wydarzenia w kraju i na świecie (tsunami w Azji Pd.-Wsch., IV Międzynarodowy Rok Polarny, Dni Planeta Ziemia, Szczyt Klimatyczny w Poznaniu).

Wśród referatów dominowały te, relacjonujące podróże do ciekawych i atrakcyjnych turystycznie zakątków globu (16); referatów z dziedziny geografii społeczno-ekonomicznej wygłoszono 6; referatów z dziedziny geografii fizycznej 2, a z geologii – 4. Dwa referaty nie dają się zaklasyfikować do żadnej z grup: jeden jest natury metodycznej (Zastosowania praktyczne technik GIS), drugi - natury filozoficznej – Czy warto latać?

Zaplanowane z dużym (czasem ponad rocznym) wyprzedzeniem referaty zostały wygłoszone – świadczy to o dużej odpowiedzialności Wykładowców. Jedynie zapowiadany temat na zebraniu w lutym 2009 r. (Avalon-kraina mityczna?) z powodu choroby dziecka dr A. Redlińskiej-Marczyńskiej, nie został zaprezentowany. W zamian – temat bieżący – globalne ocieplenie. Wykład ARM zostanie wygłoszony w przyszłym roku akadem.

5. Aby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców, podjęliśmy kilka akcji nagłośnienia naszej działalności. Na podstawie badań, wiemy, że nasi Goście dowiadują się o odczytach z (w kolejności od najczęstszego przypadku do najrzadszego):

- listu skierowanego do szkoły (najczęściej),
- wiadomości od nauczyciela, ci z kolei byli powiadamiani pocztą listem do szkoły wzgl. ogłoszeniem na konferencjach metodycznych
- ogłoszenia w gablocie,
- listu adresowanego do członka PTG,
- informacji na poprzednim zebraniu OP PTG,
- wiadomość od przyjaciółki, współlokatorce

6. Liczba faktycznych członków PTG **utrzymuje się na dość wyrównanym poziomie tj. 22-25 osób.**

Wśród nich jest 11 pracowników naukowych, 7 Studentów, 4 nauczycieli zawodowo czynnych oraz 2 nauczycieli emerytów. Aż połowa, tj. 11 członków mieszka poza P-niem.

W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym, liczba utrzymuje się na stałym poziomie. OP PTG jest jednym z najmniejszych oddziałów w Polsce. Mniejsze są tylko oddziały opolski, radomski i stalowolski.

Obserwujemy zdecydowanie większy udział gości niestowarzyszonych w stosunku do członków PTG na naszych zebraniach. Ta dysproporcja wynika z pewnością z innych preferencji, zainteresowań, obowiązków zawodowych, domowych, późną porą wykładów, a także naszych trudności finansowych (opłacanie składki członk.).

7. Inne

- a) przewodnicząca OP PTG bierze udział w zwoływanych przez Przewodniczącego Zarządu Głównego PTG, posiedzeniach plenarnych ZG PTG oraz w Walnych Zgromadzeniach Delegatów PTG (dwukrotnie w ciągu roku)
  - b) Sprawozdania Komisji Rewizyjnej, sporządzane corocznie i przesyłane do Warszawy, do Zarządu Głównego PTG, potwierdzały celowość wydatków i wykazywały każdorazowo zgodność stanu finansowego
  - c) sekretarz OP PTG mgr D. Nowak, odpowiedzialna za korespondencję oddziału, corocznie w przewidzianych regulaminem terminach, przesyłała do Zarządu Głównego PTG wszelkie pisma i rachunki. Odpowiedzialne potraktowanie tej funkcji nie było nigdy podstawą, aby nasz OP PTG znalazł się na czarnej liście wierzycieli czy spóźnialskich. Spóźnienie jest karane finansowo w wysokości 30% wysokości składek. Dyskutuje się o zamknięciu oddziału, który nie wywiązuje się z tego statutowego obowiązku
  - d) oddział poznański PTG zmienił jesienią 2004 r. swą siedzibę; dzięki przychylności władz dziekańskich Wydz. Nauk Geograficznych i Geologicznych, odczyty mogą się odbywać cyklicznie, w sali wykładowej WNGiG nr 3 nowego budynku Coll. Geographicum na Morasku, nie mając z tego tytułu żadnych obciążeń finansowych
  - e) na 55. Zjeździe PTG w Toruniu w 2006 r. Prof. W. Stankowski, w uznaniu wieloletnich zasług dla Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Polsce i w Poznaniu otrzymał godność **członka honorowego PTG**
  - f) w 2008 roku Polskie Towarzystwo Geograficzne obchodziło 80-lecie swojego istnienia. Z tej okazji ukazał się jubileuszowy numer „Czasopisma Geograficznego”, w tym rozdział poświęcony naszemu oddziałowi oraz spis członków PTG z krótką notką biograficzną
  - g) składka
normalna: 40 zł, z tego: 10 zł centrala ZG PTG oraz 5 zł Czas. Geograf.
ulgowa: 20 zł, z tego: 5 zł centrala ZG PTG oraz 2,5 zł Czas. Geograf.
- ⇒ pieniądze ze składek (=2,7% budżetu PTG w 2008 r.) przeznaczone są na: konkurs prac mgr, nagrody dla laureatów OGiN, nagrodę dla najlepszego nauczyciela geografii, który wykształcił największą

ilość olimpijczyków (w 2008 r. mgr Zbigniew Zygora, II LO w Inowrocławiu, którego uczniowie do 2008r. zdobyli 45 tytułów finalisty i laureatów OGiN)

- h) Zorganizowanie OGiN w kolejnym roku jest bardzo wątpliwe z uwagi na brak zrozumienia dla tej inicjatywy ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu
- i) PTG spotyka się w odstępie dwuletnim na zjazdach: 2008 – Białowieża, 2010 - Łódź
- j) po stronie minusów należy umieścić brak transparentności w podejmowanych przedsięwzięciach w oddziale oraz odczucie braku niezależności zarządu oddziału;

Zarząd Oddz. Pozn PTG kończy działalność podczas swej trzeciej z kolei kadencji. Dziękuję wszystkim Referentom, Wykładowcom za ich trud przygotowania odczytów, przygotowania i prowadzenia wycieczek, wystaw fotograficznych.

Dziękuję zarządowi oddziału, a zwłaszcza Pani Mgr Darii Nowak, która pełni przykładowie dwie funkcje: skarbnika i sekretarza; trzyma rękę na pulsie, punktualnie wysyła do Warszawy wszystkie pisma, sprawozdania. Pani Dr Iwone Hildebrandt-Radke – za przygotowanie coroczne sprawozdania Kom. Rewizyjnej. Pani Dr Iwone Piotrowskiej za pełnioną funkcję przewodniczącej Komisji Dydaktyki Geografii PTG i w tej materii żywe zaangażowanie w odzyskanie przez geografii należnego jej miejsca w szkole.

Życzymy nowemu zarządowi podobnych sukcesów na miarę ich możliwości i w odpowiedzi na zainteresowanie członków i przyjaciół PTG. Przed nowym zarządem stoi ważne zadanie: zorganizowania kolejnego Zjazdu PTG. Ostatni tak zjazd odbył się w Pniu w dn. 27-29.06.1989r. Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM, osiągający liczące się na arenie krajowej i międzynarodowej sukcesy naukowe oraz dysponujący dobrą bazą lokalową, może postarać się o organizację takiego przedsięwzięcia. Będzie ono najlepszą promocją poznańskiego ośrodka naukowego.

prezes OP PTG

Poznań, 10.05.2009

prof. UAM dr hab. Maria Górska-Zabielska